

האגף למחקר כלכלי

6 אוגוסט 2015

סקר ציפיות בתעשייה לחודשים יולי - ספטמבר 2015 ממצאים סופיים

על בסיס תשובותיהן של 167 חברות תעשייתיות שענו לסקר מאמצע יוני 2015 ועד אמצע יולי 2015

דיווחי התעשיינים לרבע השני של 2015:

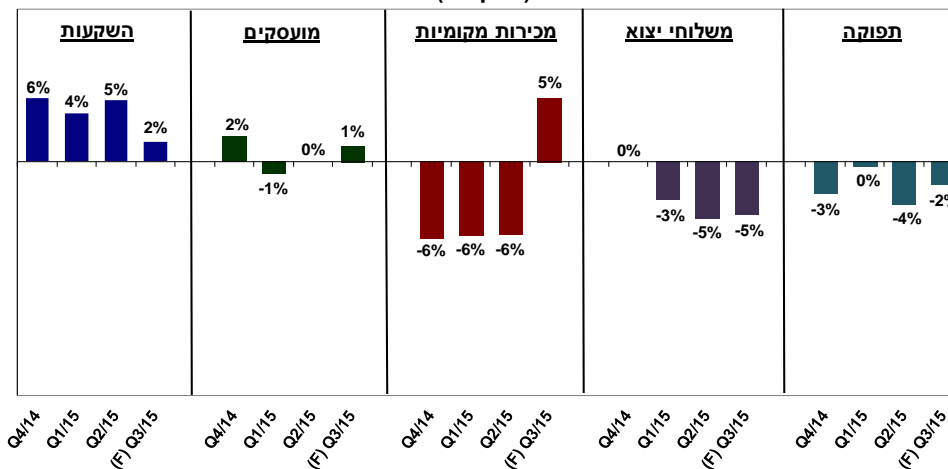
- חודשה הנסיגה בתפוקת התעשייה.
- נמשכה הנסיגה במכירות לשוק המקומי.
- העמיקה הנסיגה במשלוחי היצוא.
- קיפאון במצבת העובדים בתעשייה.
- נמשך הגידול בהשקעות התעשייה, תוך האצה קלה בקצב.
- האצה בקצב גידול תפוקתן של חברות התעשייה הרב-לאומיות בחו"ל.

תחזיות התעשיינים לרבע השלישי של 2015¹:

- צפי להתמתנות עוצמת הירידות בתפוקת התעשייה.
- צפי לצמיחה מחודשת במכירות לשוק המקומי, ככל הנראה עונתית.
- צפי לנסיגה נוספת במשלוחי היצוא.
- צפי לקליטת עובדים מחודשת בתעשייה, ככל הנראה עונתית.
- צפי להאטה בקצב גידול ההשקעות בתעשייה.
- צפי להאטה ניכרת בקצב גידול תפוקתן של החברות התעשייה הרב-לאומיות בחו"ל.

תחזיות התעשיינים לרבע השלישי של 2015

(מאזן נטו)

מאזן נטו = אחוז המדווחים עלייה מינוס אחוז המדווחים ירידה, מותאם לעוצמת השני המדווחת

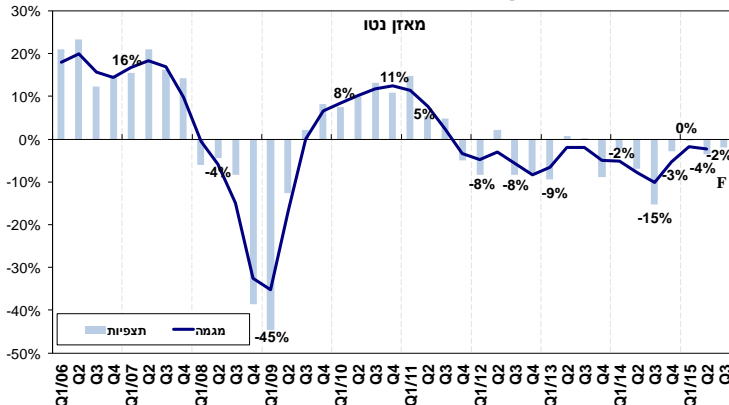
¹ החל משנת 2014 מבצע האגף למחקר כלכלי ניכוי מקדם ההטייה למאזני הנטו המתקבלים מתחזיות התעשיינים, זאת מאחר ובמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשיינים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. ניתוח זה מתייחס לתחזיות התעשיינים מנוכות במקדם ההטייה שנמצא לכל פרמטר. לפרטים נוספים ראה הסבר בנספח מתודולוגי.

האגף למחקר כלכלי

סקר ציפיות בתעשייה לחודשים יולי - ספטמבר 2015

תפוקת התעשייה

תפוקת התעשייה, 2015 - 2006

ברבע השני של 2015 חודשה הנסיגה בתפוקת התעשייה: דיווחי התעשיינים מצביעים על מאזן נטו² שלילי של 4%, זאת לאחר קיפאון ברבע הראשון של 2015.

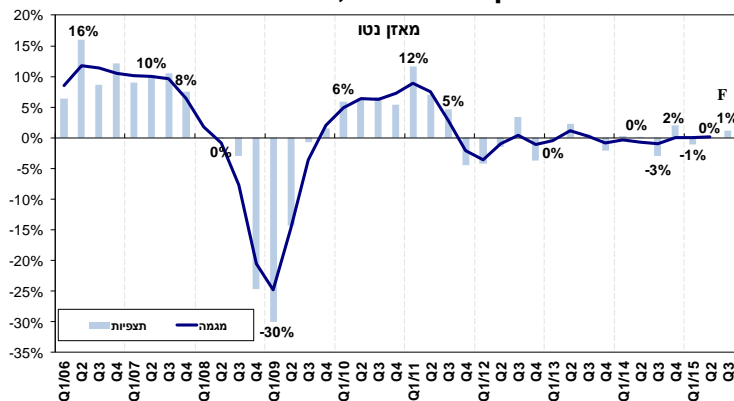
נציין, כי זה למעלה משלוש שנים שהתעשיינים מדווחים על נסיגה בתפוקתם, למעט מקרים בודדים בהם חל גידול זעום/קיפאון (מאז הרבע האחרון של 2011: מאזן נטו שלילי ממוצע של כ- 5% לרבעון).

הנסיגה בתפוקת התעשייה, לווה בקיפאון בניצולת הציוד בתעשייה: מאזן נטו אפסי, לאחר מאזן נטו שלילי של כ- 1% בסקר הקודם.

לרבע השלישי של 2015 צופים התעשיינים התמתנות בעוצמת הירידות בתפוקתם: מאזן נטו חזוי³ שלילי של כ- 2%. ייתכן כי הצפי להתמתנות זו, מושפעת בין היתר מעונתיות גבוהה, זאת עקב ייצור מוגבר לקראת ראש השנה, אשר חל בספטמבר 2015.

מועסקים בתעשייה

מועסקים בתעשייה, 2015 - 2006

ברבע השני של 2015 נרשם קיפאון במצבת העובדים בתעשייה: דיווחי התעשיינים מצביעים על מאזן נטו² אפסי, זאת לאחר דיווח על נסיגה במצבת העובדים ברבע הראשון של 2015 (מאזן נטו שלילי של כ- 1%).

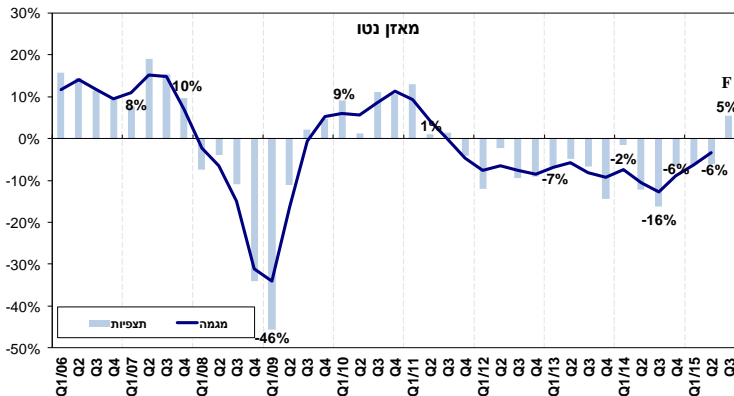
למרות הקיפאון במצבת העובדים בתעשייה, נמשך ואף מעמיק **הקושי בגיוס עובדים מקצועיים לתעשייה**: אחוז התעשיינים המדווחים על קושי ברבע השני של 2015 עלה ל- 82%, לאחר שעמד על 75% ברבע הראשון של השנה, ועל שיעור דומה ברבע האחרון אשתקד.

להערכת התעשיינים, **ברבע השלישי של 2015** צפויה קליטת עובדים מחדשת בתעשייה: מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ- 1%, לא מן הנמנע שלפחות חלק מהקליטה הצפויה הינה עונתית אף היא.

² מאזן נטו = שיעור המדווחים על עלייה פחות שיעור המדווחים על ירידה, משוקלל בהתאם לעוצמת השינוי.
³ מאזן נטו חזוי, מנוכה מקדם ההטייה, הנגזר ממוצע הפערים בעשור החולף (2004-2013) בין תחזיות התעשיינים לדיווחיהם בפועל, ראה הסבר לגבי מקדם ההטייה בנספח מתודולוגי.

מכירות לשוק המקומי

מכירות לשוק המקומי, 2015 - 2006

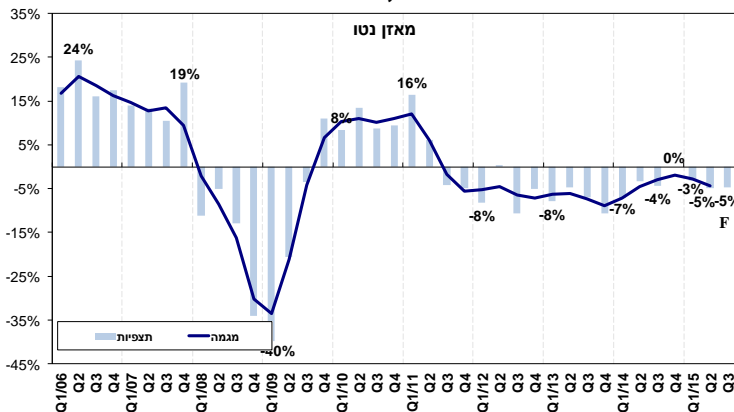
ברבע השני של 2015 נמשכה הנסיגה במכירות לשוק המקומי, זאת בדומה לשני הרבעונים שקדמו, כאשר נרשם מאזן נטו שלילי של 6%.

הנסיגה במכירות בתקופה הנסקרת מהווה המשך למגמה שנמשכת זה למעלה משלוש שנים, של נסיגה במכירות התעשייה לשוק המקומי (מאזן נטו שלילי ממוצע של כ- 8% לרבעון).

לרבע השלישי של השנה צופים התעשיינים צמיחה מחודשת במכירות לשוק המקומי: מאזן נטו חזוי³ חיובי של 5%, המשקף אופטימיות באשר להתפתחות המכירות המקומיות. להערכתנו, חלק ניכר מהאופטימיות נובע מגורמי עונתיות לקראת ראש השנה.

משלוחי יצוא

משלוחי יצוא, 2015 - 2006

ברבע השני של 2015 העמיקה הנסיגה במשלוחי היצוא: מאזן נטו שלילי של כ- 5%, זאת לאחר מאזן נטו שלילי של 3% ברבע הראשון של השנה, ובדומה למאזן נטו שלילי ממוצע של כ- 5% בארבע השנים החולפות⁴.

הנסיגה ביצוא חלה על רקע שחיקה ברווחיות היצוא, אשר העמיקה באופן ניכר בתקופה הנסקרת לפי דיווחי התעשיינים: מאזן נטו שלילי של 26% ברווחיות היצוא, לאחר מאזן נטו שלילי של 9% ברבע הראשון של השנה.

ירידה זו ברווחיות היצוא חלה על רקע התיסוף בשערו של השקל ביחס לסל המטבעות: תיסוף של כ- 3.5% במהלך הרבע השני של 2015.

במקביל, נרשמה ירידה נוספת במחירי היצוא במונחי מט"ח: מאזן נטו שלילי של כ- 11%, בהמשך למאזן נטו שלילי בשיעור דומה ברבע הראשון של 2015. ירידת מחירים חדה זו, נגזרה ככל הנראה משילוב של דולר חזק מול היורו, לצד ירידת מחירי הדלקים והסחורות ברחבי העולם, זאת בנוסף לקשיי היצואנים בתחרות הגלובלית הקשה, אשר מאלצת אותם בהתמדה להוריד מחירים במונחי מט"ח.

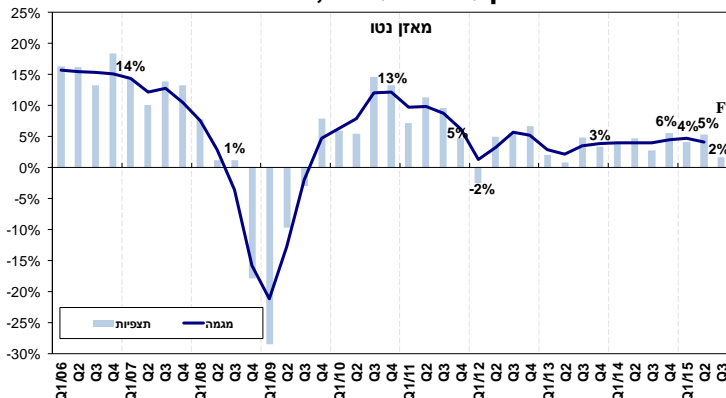
במקביל לירידה החדה ברווחיות, צופים היצואנים **לרבע השלישי של 2015 נסיגה נוספת במשלוחי היצוא (מאזן נטו חזוי³ שלילי של 5%), לצד ירידה נוספת במחירי היצוא במונחי מט"ח.**

רשימת הגורמים הבולמים את צמיחת היצוא לפי דיווחי היצואנים הם: קשיי השיווק והחדירה לשווקים חדשים, המחירים הבינלאומיים, עלויות הייצור המקומיות, הביקושים העולמיים וכן שער החליפין.

⁴ למעט הרבע השני של 2012, בו נרשם מאזן נטו חיובי מתון.

השקעות בתעשייה

השקעות בתעשייה, 2015 - 2006

ברבע השני של 2015 נמשך הגידול בהשקעות התעשייה בנכסים קבועים, תוך האצה קלה בקצב: מאזן נטו חיובי של 5%, לאחר 4% ברבע הראשון של 2015.

במקביל, דיווחו התעשיינים על עלייה בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו חיובי של 3% בתקופה הנסקרת, בהמשך למגמת עלייה בהוצאות, שנמשכת למעלה מחמש שנים⁵.

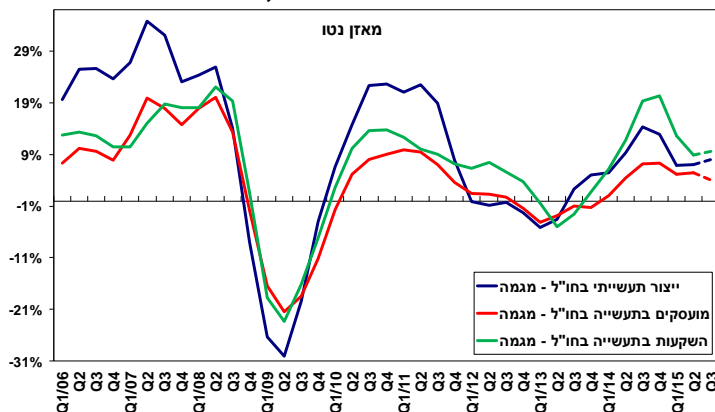
לרבע השלישי של 2015 צופים התעשיינים האטה בקצב גידול ההשקעות: מאזן נטו חזוי³ חיובי של 2%.

עם זאת, צופים התעשיינים עלייה נוספת בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו חיובי של 5%.

מנגד, ברבע השני של 2015 חלה ירידה קלה בשיעור המדווחים על קושי בהשגת אשראי חדש, אל מול עלייה קלה בשיעור המתקשים לשמור על מסגרת האשראי הקיימת: 38% מהתעשיינים שנזקקו לאשראי חדש, נתקלו בקושי בקבלתו, לעומת 41% שדיווחו על קושי בסקר הקודם. כמו כן, 36% מהתעשיינים דיווחו על קושי בשמירה על מסגרת האשראי הקיימת, בהשוואה ל- 33% ברבע הראשון של השנה.

הפעילות הרב לאומית

הפעילות הרב לאומית בחו"ל, 2015 - 2006

ברבע השני של 2015 חלה עלייה בפעילות המפעלים בחו"ל, תוך האצה בקצב: מאזן נטו חיובי של כ- 11% נרשם בתפוקת המפעלים, לאחר מאזן נטו חיובי של כ- 8% ברבע הראשון של השנה. במקביל, גידול נרשם בהשקעות המפעלים בחו"ל, תוך האטה ניכרת בקצב: מאזן נטו חיובי של כ- 6%, לאחר כ- 12% בסקר הקודם, לצד המשך קליטת העובדים בחו"ל: מאזן נטו חיובי של כ- 6%, לאחר 7% ברבע הראשון של 2015.

לרבע השלישי של 2015 צופות חברות התעשייה הרב-לאומיות המשך צמיחה תוך האטה ניכרת בקצב גידול תפוקתן בחו"ל: מאזן נטו חיובי חזוי³ של כ- 2%. במקביל, צפויה עלייה חדה בקצב ההשקעות (מאזן נטו חיובי חזוי³ של כ- 14%). מנגד, צפויה נסיגה מחודשת במצבת העובדים (מאזן נטו שלילי חזוי³ של כ- 3%).

**בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות אגף המחקר הכלכלי:
דפנה אבירם-ניצן, מנהלת האגף למחקר כלכלי**

**טל טטרסון, כלכלנית האגף
טלפון: 03-5198807**

⁵ למעט קיפאון בהוצאות המימון הריאליות ברבע הראשון של 2015.

נספח מתודולוגי – מקדם הטייה

החל משנת 2014 מבצע אגף המחקר הכלכלי ניכוי מקדם הטייה למאזני הנטו המתקבלים מתחזיות התעשיינים, זאת מאחר ובמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשיינים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. לגבי רוב הפרמטרים, נמצאה הטייה זו חיובית, כלומר נטייה לאופטימיות יתר, ובמיעוטם נמצאה נטייה לפסימיות.

מקדם הטייה - הפער הממוצע בעשור החולף⁶ שנמצא בין מאזן הנטו של תחזיות התעשיינים⁷ למאזן הנטו של דיווחיהם בפועל לאותו רבעון.

מקדמי הטייה, באחוזים

(מקדם חיובי = נטייה לאופטימיות יתר, מקדם שלילי = נטייה לפסימיות)

פרמטר	תפוקה	יצוא	שוק מקומי	מועסקים	השקעות
סה"כ תעשייה	4.0	4.0	2.1	-1.6	0.5

⁶ מהרבע הראשון של 2004 ועד לרבע האחרון של 2013.

⁷ אחוז התעשיינים המדווחים על גידול, פחות אחוז המדווחים על נסיגה, משוקלל לפי עוצמת השינוי המדווחת.